

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Środę dnia 8 Marca r. s. 1822 roku.

WIADOMOSCI KRAJOWE

Gazeta senacka z dnia 25 lutego ogłosiła Najwyższy Ukaz J. C. M., do Rządzącego Senatu w brzmieniu następującem:

Dnia 2 stycznia. Z przyczyny zebrania się spraw w sądach moskiewskich niższej instancji, pragnąc podać sposobność rychlejszego ich osądzenia, Rozkazujemy ustanowić w Moskwie osobny Sąd czasowy, na podstawie następującej:

1) Sąd ten ma się nazywać, czasowym sądem moskiewskim pierwszej instancji.

2) Obowiązkiem tego sądu będzie, rozpatrzeć i osądzić, w przeciągu trzech lat, wszystkie nieukończone sporne i wexlowe sprawy 2go, 3go i 4go departamentu moskiewskiego magistratu, 2go departamentu sądu powiatowego, oraz 2go i 3go departamentu sądu nadwornego, wyłączając tylko te sprawy, które pozostaną nieosądzonymi, jedynie dla niestawienia się stron rozprawiających się i dla niewyścia terminów publikacyi.

3) Te ostatnie sprawy, obowiązane będą rozstrząsać, jak najszybciej same pomienione departamenty magistratu i sądów, oprócz 4go departamentu magistratu, który, po ustanowieniu sądu czasowego, zupełnie skassować.

4) Urzędnicy do sądu czasowego przeznaczają się, i summa na pensyę dla nich, również na służących w kancelaryi i wydatki kancelaryi, oznacza się podług załączonego tu etatu.

Rządzący Senat, około przywieńczenia tego do należytego wykonania, nie zaniecha zależących od siebie zrobić rozporządzeń.

Podług załączonego etatu, w sądzie tym: od Korony sędzia i r. 1000, assesorów 2ch po 750 r., 2ch assesorów z wyboru szlachty po rub. 600, 2ch assesorów z wyboru kupców po r. 600, sekretarzów 5 po 500 rubli, na służących w kancelaryi i jej wydatki 9600 r.; cały etat 12 osób 17,000 rubli.

Uwaga. Wydatek na Sąd czasowy ma się składać z następujących źródeł: a) Na pensyę sędziego i dwóch assesorów koronnych 2500 rubli wypłacać ze skarbu państwa, i b) Na pensyę dalszych urzędników i na utrzymanie kancelaryi: 1) obrócić 2500 rubli wydatkowane teraz corocznie z dochodów miejskich na 4ty departament magistratu, który znosi się z ustanowieniem sądu czasowego; i 2) dalszą sumę 12 t. rub. pobierać z sumy na ziemskie powinności wnoszonych, których do nowego trzylecia konieczne powinna być pozostałość.

Na tym etacie własną Jego Cesarskiej Mości ręką dnia 2 stycznia 1822 roku, napisano tak:

Ma być podług tego

ALEXANDER.

Dnia 9 stycznia Assesor kolegialny Piotr Keppen, tłumacz w wydziale pocztowym, podług podania Rządzącego Senatu, na własną prośbę dla choroby, uwalnia się ze służby, zupełnie, a w nagrodę chwalebnej jej sprawowania, na mocy Ukazu d. 18 lut. 1762 r. mianowany radcą dworu.

Tęże daty. Otrzymali z Najmilsze-

go rozkazu pensyę dożywotnie: należący do kancelaryi mierniczej, wyżsi jeometrowie: radca tytularny *Iwanow* po 340 rubli; radca tytularny *Paszarin*, sekretarz sądu ziemskiego erifańskiego w gubernii tulskiej po 200 r.; radca tytularny *Jedwin*, sędzia powiatowy chałmogorski w gubernii archangielskiej po 150 rub; *Ihnatenkóv* gtey klasy częściowy inspektor w Sumach po 120 rub.; *Seredin* sekretarz kolegialny archiwista powiatowego sądu iziumskiego po 90 r. na rok.

Dnia 19 stycz. Radca dworu *Łagodin*, sztab-lekarz kwarantanny odeskiej, na podstawie ustawy o kwarantannach r. 1800, otrzymał z najmilszego rozkazu pensyę dożywotnią r. 800, z zachowaniem takież płacy rocznej, dopóki w obowiązku zostawać będzie.

Tęże daty. Radca tytularny *Awerkiew*, zostający w 8mym departamencie Rządzącego Senatu i radca tytularny *Enosow*, sekretarz w sądzie kryminalnym gubernii pskowskiej, otrzymali pensyę dożywotnie, pierwszy po 175 r., a drugi po 350 rubli.

Dnia 30 stycz. Praworadca departamentu ministerium sprawiedliwości, rzeczywisty radca stanu, *Iliński*, przy uwolnieniu na własną prośbę, dla słabości zdrowia, od tego obowiązku, zostawiony, jak był dawniej, redaktorem w komisji układania prawa, w nagrodę 50letniej służby chwalebnej, otrzymał pensyę dożywotnie, z miejsca praworadcy po 3000 r. na rok.

W ukazie najwyższym J. C. M., do moskiewskiego wojennego Jenerała Gubernatora, pod dniem 22 grudnia wyrażono:

Z przedstawienia waszego o trudnościach, zachodzących w osadzeniu miejsc zależących w stolicy moskiewskiej, od wyboru obywateli, dostrzegłem, iż trudności te szczególnież ztąd pochodzą, że znaczniejsi z obywateli miasta, unikając wyboru do takich obowiązków, które połączone są z pracą i odpowiedzialnością, i korzystając z ustawy d. 26 marca 1808 roku, podług której nie wybierają się teraz do obowiązków miejskich wybrani na starostów cerkiewnych, starają się być umieszczonymi w ostatnim tym stopniu, i w nim pozostać.

Uznając z jednej strony, iż dla znacznej liczby cerkwi w Moskwie, bardzo znaczna liczba obywateli miasta może się do tego stanu udawać; z drugiej, że on z natury swej nie jest takim, iżby dla nieograniczenia połączonych z nim obowiązków; nie mógł być połączonym z pełnieniem i innego jakiegokolwiek obowiązku obywatelskiego; i że, jak przedstawujecie, niektórzy z obywateli miasta, gorliwi o dobro publiczne, przyimują na siebie dobrowolnie tę podwójną posługę; dla uprzątnienia pomienionych trudności, i dopóki nie zostaną ułożone ogólne względem wyborów obywatelskich prawidła, uznałem za potrzebną, zgodnie z przedstawieniem waszém, rozwiązać, iżby do wszystkich obowiązków miejskich w stolicy Moskwie, zarówno z innymi obywatelami, wybierani byli i starostowie cerkiewni, z zostawieniem dla nich tych wszystkich dystynkcji, jakie są im zapewnione w 4tym i 5tym punkcie ustawy 1808 roku.

HISZPANIA.

(z *Korr. Hamb.*) *Madryt* dnia 11 lulego. Kommissya, która d. 4 t. m. wyznaczoną została do roztrząśnienia zasług bezprawów, w zdaniu sprawy oświadczyła między innemi: „*Madryt* jest teraz środkowym punktem facyonistów, chcących wzniecić rozruchy. Znajduje się tu nadzwyczajne mnóstwo obcych, którzy są sprawcami zamieszek. Do *Madrytu* zgromadzili się wszystkie włóczęgi i anarchiści, którzy chcą napadać i rabować. Policya madrycka powinna być znacznie wzmocniona.”

Miedzy emigrantami neapolitańskimi, którzy wypłynęli z *Alikantu* do Grecyi, ma się znajdować i kanonik *Menichini*.

Nadzwyczajne stany *Kortez* rozeydą się d. 14 t. m., nieskończywszy ważnych obrad względem okoliczności Ameryki południowej. Podczas ostatnich rozpraw w tej rzeczy, doradzał *Toreno* z innymi deputowanymi: aby traktat zawarty w *Cordova*, który podpisali generał *O'Donogh* i *Iturbide* uznany był za nieważny i niebyły, i żeby rząd wydał do dworów europejskich manifest, oświadczając, że Hiszpania nie zrzekła się bynajmniej praw swoich do prowincyi amerykańsko-południowych. Propozycye te nie miały żadnego skutku.

(z *Gaz. berl.*) W *Burgos* d. 8 t. m. znaleziono wiele kartek poprzybijanych następującej treści: „*Waleczni Kastyljanie! Slachetni obrońcy publiczney wolności! Odebraliśmy wiadomość, że Król chce opuścić Madryt. Niepotrzeba wam przypominać, że wśród takich okoliczności potrzeba mieć najszybszą baczność na wszystkich podróżnych i przytrzymać tych, którzyby się podeyrzanymi zdawali.*” Sledzą z wielką usilnością sprawców tego ogłoszenia.

WIADOMOŚCI RÓZMAITE.

(z *Kur. Warsz.*) W ostatnim numerze *Izdy Polskiej* jest następujący użyteczny artykuł. Poprawa mąki do chleba. Węglan magnezowy poprawia mąkę do chleba w ilości 20 do 40 gran na jeden funt przymieszany. Bochenki z takim dodatkiem dobrze w piecu wyrastają; po wypieczeniu chleb jest lekki i pulchny, ma dobry smak i przez długi czas dobrze się utrzymuje. Świeża mąka w podleyzszym gatunku potrzebuje gran czterdziestu, lepsza mniej. Zawsze atoli mąka z magnezją jak najszybszą przed rozczywieniem na ciasto, wymieszaną być powinna. (przez P. Acum).

W Londynie wyszło pismo, już na francuzki język przełożone, dowodzące, iż Napoleon nie nie pisał o swoim życiu, owszem miał rzec „tysiące znajdzie się autorów opisujących moje czyny, ja nie mam potrzeby pisać o sobie.” Gdy mu gubernator *Lowe* na wyspie *St. Heleny* oświadczył, iż rząd angielski zamysła umniejszyć wydatków na kosztowne utrzymanie więźnia, odpowiedział były Cesarz „Oto widzisz teraz żołnierzy angielskich chleb pożywających, gdy mi odmówicie pokarmu, ci wojownicy podzielią się ze mną swą żywnością, a ta bardziej smakować mi będzie, nad wszelkie łakotki przysyłane z Londynu.”

Drugi numer *Warszawianina* wyszedł dnia 9 i oddat regularnie co sobota wychodzić będzie.

W Drukarni *Zawadzkiego i Węckiego* ukończonym zostało i znajduje się w Księgarni tychże do sprzedania dzieło: *Wykład Ekonomii polityczney czyli proste wytłuszczenie jak się tworzą, rozdzielają i spożywają bogactwa*, czwarte wydanie poprawione, pomnożone, do którego dołączona treść zasad głównych *Ekonomii polityczney* przez *Jana Baptystę Say*, tłumaczenie z francuzkiego przez *Da-*

mazego Dzierzynskiego M. S. N. J. 3 major 2 tom y zł. 30. Cztery edycye tego bardzo ważnego dzieła coraz poprawnieysze, w przeciągu lat niewiele we Francyi wyczerpane, dowodzą nie mylney jego zalety, z nieporównaną prostotą i gruntownością rozumowania wyłożone zasady ekonomii polityczney, najszybkawszymi historycznymi i statystycznymi objaśnieniami przykładami, do każdego pojęcia łatwemi; z dodatkiem słownika stanowczych zasad i wniosków, czynią to dzieło dla obywateli i urzędników pod względem administracyi publiczney i prywatney wielce użytecznem. Tłumaczenie polskie jest podług edycyi czwartej nad wszystkie inne wydania poprawnieysze i doskonalsze, dla której autor korzystał nie tylko z dzieł późniejszych w tym przedmiocie wyszłych szczególniej angielskich, ale nawet ze wszystkich krytyk i postrzeżeń nad dawnemi edycjami czynionych. Jak dalece i tłumaczenie tego użytecznego dzieła odpowiedziało oczekiwaniu znawców i miłośników tej nauki, sami oni najsosowniej ocenić potrafią.

(z *Kor. Warsz.*) Jedno z pism publicznych ogłosiło następujący firman wydany przed wyprawą Turków w celu zdobycia wyspy *Kandy* roku 1645, przez ówczasowego Wgo Sultana *Ibrahima* do *Bejów* i *Baszów*: „*Sultan Ibrahim*, syn najsilniejszego Cesarza, jaki kiedy panował, kuzyn wszechmocnego Boga, Monarcha Turków w Grecyi, Sarmacyi, Damaszku, Frygii, wielkim i małym Egipte, Alexandryi, Armenii i Arabii; Król Królów całego świata mieszkający w świętej stolicy *Raju*, Pan calej Azyi, Afryki i Armenii i większej części Europy, Xiazę *Jericho*, stróż grobu *Proroka*, Boga i dzieł jego; największe światło świata od wschodu do zachodu, i t. d. *Sultan Amurat*, nieśmiertelney pamięci poprzednik nasz i kochany brat, oddawna już postanowił wydrzeć chrześcijanom małą wyspę *Malte*, i galery ich zniszczyć; lecz gdy miał to przywieść do skutku, zaskoczyła go śmierć i dokonania tego nam zostawiła. Chcemy więc zacząć teraz, ile że galery chrześcijańskie, nie pamiętając na gniew nasz, zabrały okręt, na którym się *Sultanka* nasza *Zafine* znajdowała z *Kislar*em *Ag*ą, poległym później w boju przeciwko niewiernym. Rozkazujemy i zalecamy wszystkim *Baszom* i *Bejom*, aby z okrętami swemi przybywali do nas do *Stambułu* dla złazczenia się z cesarską naszą flotą; chcemy bowiem, aby rok ten był postrachem nie tylko dla całego chrześcijaństwa, lecz nawet dla całego świata, i aby na wielką liczbę okrętów i galery naszych, słońce, księżyc i gwiazdy zadziały; ryby ukryły się w głębi morza, zwierzęta ziemskie przeleciały się, i drzewa w lasach wyrwane zostały z korzeniami, dla okazania chrześcijaństwu przez tę ogromną potęgę, jaka jest zemsta nasza za utratę *Sultanki* naszej i *Ag*.”

Towarzystwo wolne przyjaciół literatury rossyyskiej w Petersburgu, otrzymało od korespondenta swego *P. Berlińskiego* uwiadomienie, że w miesiącu wrześniu r. 1821, w bliskości *Czer nihowy*, kobieta pewna znalazła w ogrodzie medal złoty, znaczney wielkości, z uszkami, zapewne dla noszenia na szyi przyrobionemi. Razem przysłał *P. Berliński* swoje uwagi: do jakiego czasu medal ten należeć może. Towarzystwo, dowiedziawszy się, że niektóre osoby znakomitsze w Petersburgu, otrzymały wyciski tegoż medalu, oświadczyło wzbudzającego, uwagi *P. Berlińskiego*, przez *P. Gniedicza*, pomocnika prezydenta, przysłało pewnemu miłośnikowi i znawcy starożytności, prosząc, ażeby wyciski te, porównawszy z uwagami *P. Berlińskiego*, zdanie swoje przydać raczył. (z *Dzień. Wileń.*)

TEATR WILENSKI.

W następujący czwartek dnia 9 marca dana będzie weale nowa Komedia Opera we 2 aktach ostatniego dzieła Aug. Kotzebue dokonczonego przez P. Lebrune pod tytułem *Pieprzył Kancelista*, czyli *Ner 777 Loteryi klasycznej*, poprzedzi Komedia z Francuzkiego pod tytułem *Utraciuszek*: Towarzystwo aktorów tutejszych przeznaczyło tę reprezentacyą na dochód JP. Mileskiego.

Licytacya.

1. Podaje się do powszechnej wiadomości, iż w skutek zalecenia JW. Grodzieńskiego Cywilnego Gubernatora odbywać się będą, na wymurowanie w miastach Słonimie i Prużanie, Hauptwachtown z plac formami, targi, jako to w pierwszych dwóch terminach 15 i 25 marca w tamiecznych Ziemsko - Powiatowych Sądach, a ostatczny 15 apryla terazniejszego roku w Grodzieńskim i Skarbowym Izbie. Zyczące zatem osoby przyjąć na siebie obowiązek wymurowania takowych budowli, zechcą stawić się z odpowiedniami trzeciej części wypadającej po Smietach rubli srebrnych 3946 kopiejek 52½ summie kaucyami. Dopelnienie wymurowania rzeczonych budowli tym polecone będzie, którzy za zmniejszeniem wypadającej po Smietach summy, takowy obowiązek przyjąć na siebie zgłoszą się. Protokolista Radzica Tytularny J. Dobrzylewski.

2. Gdy na przeznaczony w dniu 10 lutego r. t. ostatni termin licytacji do wzięcia jeziora Bobrowickiego w arendę nikt nieprzybył, przeto Izba Skarbowa Litewsko Grodzieńska ogłasza niniejszem nowe terminy: pierwszy dnia 10 drugi 15 i trzeci ostatczny 25 czerwca terazniejszego 1822 roku; w których terminach wszyscy zyczący wziąć to jezioro w dwonastoletnią dzierżawę, raczą sami lub przez plenipotentów zgłosić się do tejże Izby Skarbowej, z odpowiedniami kaucyami.

Jezioro Bobrowickie w powiecie Słonimskim położone i przynoszące według lustracji rocznego dochodu rubli sr. 75 kwestyonowane było dotąd przez sąsiadującego Tytularnego Sowieznika Marcinkiewicz, lecz dopiero skutkiem Ukazu Rządzącego Senatu z dnia 30 stycznia r. t. za N. 1805 nadesłanego, przez zatwierdzenie linii demarkacyjnej 1792 roku między Mińską a Grodzieńską Guberniją, przyznane jest aktualną skarbową własnością i bez żadnej od nikogo przeszkody posiadowanem być może. Pdziało się na Sessyi w mieście Gubernińskim Grodzie dnia 3 marca 1822 roku.

Radzca Izby Skarbowej Antoni Symonolewicz.
Sekretarz wydziałowy Dolński.

Doniesienie.

1. Gdy pod czas tutejszey mojej praktyki, wielu się oszczęśliwym skutku wstawianych przezemnie zębów mineralnych, aż nadto przekonało, mam przeto honor obszerniey nieco o nich namienić, z dodaniem, że każdy, nawet nie lekarz, fałszowanie ich naydokładniey rozpozna, trzymając zęby takowe nad ogniem lub prosto nad świecą, przekonają się, że staną się bielszemi jeżeli są mineralne, jeżeli zaś są kościane, natychmiast szczerzejają, a w gębie podlegają zepsuciu się. Przeto zapobiegając tej nieprzyzwoitości, sławny wynalazca Dubois wpadł na myśl szczęśliwą, zęby takowe z pewney kompozycyi przygotowywać, o użytku których gdy się doskonale przekonano, a cierpiący pomyślą ulgę odnoszą, przeto dziś od sławniejszych dentystów wszędzie są używanymi. Wilno dnia 7 marca 1822 roku.

Löffler aprobowany Dentysta w Krakowskim i w Cesarskim Wileńskim Uniwersytecie, mieszkający na ulicy Zamkowej w domie Szwarca pod N. 75.

Ostrzeżenie.

1. Niżej podpisany referując się do oświadczenia w roku 1820 septembra 10 dnia w aktach Grodzkich Wileńskich zapisanego, awizuje powszechność: iż summa zł. pol. 2000, obligiem moim

na rzecz zeszyłych z tego świata WW. JPP. Mikołaja i Zofii z Tyszkiewiczów Juskiewiczów Regentów b. Prenskego powiatu w roku 1805 apryla 27 dnia wydanym, objęta, przez nadpłacenie oney za życiem tychże Juskiewiczów i przez poniesienie wydatków na potrzeby pozostałego z nich potomstwa, a mianowicie Michała syna, Anny córki, została już w zupełności z procentem zaspokojona, przeto aby rzeczzonego obligu nikt nieosiągnął się od potomstwa ś. p. Mikołaja i Zofii Juskiewiczów włewkiem lub innym jakim sposobem nabywać, przez niniejszą awizacyą ostrzegam. 1822 r. marca 7 dnia Onufry Juskiewicz Sąd Główny Wileń. 1go Depar. Regent.

1. Dekretem Magistratu Wileń. w r. 1822 febr. 21 dnia przyrządzono niżej podpisanemu sumę w ogóle r. e. 1567 kop. 55 i assygn. 150 na wszelkich funduszach Star. Judeła i Pesi Matysach Strasznych z zajęciem wszelkiego majątku do wybrania rzeczoney summy wraz po uchybieniu terminu dnia 21 marca idącego roku, aby przeto nikt o takowy majątek Star. Matysow żadnych nieczynił umów i transaktyw szczególniey w kamienicy ich w Wilnie N. 330 na ulicy Zmudzkiej oznaczoney, i żeby niżej podpisany żadnemu zamitrzeniu w czasie zyskiwania satysfakcyi rzeczonemu wyrokowi nieulegał, niniejsze czyni ostrzeżenie. 1822 febr. 27 dnia. Jankiel Josielowicz Jogiches.

Roku 1822 febr. 28 wolno zamieszczać do Kuryera Litewskiego Jan Buksza R. M. W.

Sądy Exdywizorskie.

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski skutkiem dekretu remissyjnego Sądu Ziemskego Ptu Wilkomierskiego w roku 1816 mca julia 6 dnia ferowanym w mieście Wilkomierz na sessyach poobiednich zajmując się rozbiorem sprawy konkursowej masy funduszu WW. Michała i Józefaty z Butkarynow Lipskich Rotm. Ptu Wilkomierskiego po raz ostatni wszystkich wierzycieli zawiadamia że dnia 22 marca roku teraz biezącego bez żadnych dalszych odkładow w namowę ku oczewistej rozszkoleniu weźmie i na stawiających amisyą zapisze, ażeby więc kredytorowie i pretensory przed terminem wzięcia do namowy swe pretensye do masy majątku uległej konkursowi, sami przez się lub umocowayych plenipotentów pod utratą swych należności jawni, Sąd Exdywizorski zastrzega. Dat 1822 mca marca 3 dnia.

Leopold Komorowski Sędzia Ziemi Wilkom. i Exdywizorski. Konstanty Zwolda Mejer Ziemi Wilkom. Sędzia Exdyw. Justyn Piotuch Grodzki Wilkom. Sędzia. Szczesny Stankiewicz Grodzki Wilkom Sąd Regent.

Oświadczenie.

1. Roku 1822 miesiąca marca 3 dnia. Oświadczenie imieniem W. JP. Jana Laskowicza Szambelana b. Dworu Polskiego, przeciwko WW JPanom Wincentemu Tytularnemu Sowieznikowi oycowi, wybywcy folwarkow Hermaniszek i Starosielszczyzny w Powiecie Oszmianskim leżących, Ignacemu i Hipolitowi synom Święcieckim, Wiktorowi z Baykowskich Zyżemskiej b. Sędzmi Grodz. Mińsk., Kazimierzowi Sadowskiemu Skarbnikowi Inflantskiemu z powodu obżalowanego Święcieckiego, niesłuszną pretensyą do załużającego roszcącym i dekreta uzyskującym, a mianowicie oto: w obżalowany Wincenty Święciecki, wybywca rzeczonych folwarkow, ukrywając wszelkie swoje działania, z zeszyłą swą żoną Kasyldą Zyżemską, i jej matką a swoją teścią Wiktoryą Zyżemską Sędzią, niepodawszy załużacemu tabelli swych kredytorów i pretensorów, niepopłaciwszy zdawną zażegłych podatkow Skarbowych, zatrzymawszy u siebie aż dotąd, wszelkie dokumenta juris haereditatis possessionis, a nade wszystko graniczne, które w przeciągu trzech miesięcy, prawem wieczystem załużacemu oddać obowiązali się, przez co naraził załużającego, na znaczne straty i expensa procederowe w różnych subselliach, jaketo w Sądach Granicznych i Niższych Ziems. Oszmian-

skiego i Wileńsk. powiatów, a mianowicie w Ziemi i Grodzie Oszmiań. zawsze mając się nie-stannie i ultymarnie będąc zkonfiskowanym, a obliżem sobie wydanym, uprzednio zmanifesto-wanym, i przez Gazety Kuryera Litewskiego trzy-krotnie opublikowanym, nielegalnie w roku idą-cym pozwałęś żalującego do Grodu Powiatu Za-wilejskiego, pomimo konstytucyą roku 1766, któ-ra pozwala tylko Grodom sądzić sprawy za obli-gami między żyjącymi osobami, i te któreby taxy dóbr za sobą niepociągały. Z jakiego powodu za-lujący zmuszony został oświadczyć taxę exdywi-zyą rzeczonych folwarków Hermaniszek i Staro-sielszczyzny w powiecie oszmiańskim leżących, i w tym celu obżałowanego Święcickiego i jego sy-nów, tudzież Sędzinę Zyżemską i Kazimierza Sa-dowskiego, pozwać do sądu Głównego 2go Depar-tamentu Gubernii Wileńskiej, dla uzyskania taxy i exdywizyi, i też pozwy na dniu 24 februaryi idą-cego roku, jako niemającym osiadłości ziemney w tej Gubernii, do drzwi sądowych przybić i przed Aktami Grodz. Oszmiańskimi zeznać zalecił, o czym obżałowanych i dalszych wszystkich kre-dytorów i pretensorów realnych pozwanych, przez Gazetę Kuryera Litewskiego trykrotnie zawiado-mić postanowił. Jan Laskowicz Szamb. b. Dwor-u Pol.

Roku 1822 miesiąca marca 3 dnia przed Aktami Ziemskimi Ptu Wileńskiego stawając o-sobiście W. JP. Jan Laskowicz Szambelan b. dwor-u Polskiego, takowe Oświadczenie wpisać do protokołu podał i w onym własnoręcznie podpisał.

Przyjąłem Jan Zienkiewicz Wileń. Ziem. Regent.

Roku 1822 marca 4 dnia: Takowe oświad-czenie Redakcyja może przyjąć i w Kuryerze u-mieścić. Sędzia Ziemski Wileń. Jan Pisanka.

2. Pewien Obywatel tutejszey Gubernii pierw-szych dni maja do Wiednia wyjeżdża, i w poło-wie września nazad się wracać będzie. Życzy te-dy tam, lub też i tam i nazad, do wspólnego wy-datku towarzysza podróży znaleźć. Chcącego zaś rozmówić się z nim w tym celu, do domu W. Wró-blewskiego Doktora przy ulicy Sto Janskiej poło-żonego, na pierwsze piętro, aby się udał uprasza. Gdzie lokaj nazwiskiem Andrzej mieszkanie jego wskaże.

U w i a d o m i e n i e.

2 Niniejszym uwiadomiam Prześwietney Pu-bliczności o przybyciu mojem; przedsięwziąłem nie dłużej zabawić w tym mieście jak miesiąc jeden, przez którego czas mam honor polecić się z na-stępniemi i nowo zkompletowanemi instrumenta-mi, jako to optycznematematyczne, meteorologiczne i t. p. jak poszczegóło wyrażono:

1. Instrumenta optyczne. Okulary tak na-zwane konserwy, z najlepszego szkła i najlepiej szlifowane, podług potrzeby i przymiotów każde-go oka, lornetki różnego gatunku, szkła do czy-tania, lornetki teatralne pięknie ozdobione, wiel-kie i małe teleskopy bez i z astronomicznymi oko-wami rurkami, prespektywy achromatyczne, mi-kroskopy słoneczne i inne, z różnemi soczewkami, lupy dla botaników, camera obscura, szkła palące i do rysowania, skrzynia optyczna z prospektami, szkła do tychże skrzyń, szkła do modelów, konusy i pryzmata, mikroskopy do probowania rękodziel-nych towarów, słoneczne mikroskopy.

2. Instrumenta matematyczne. Delikatne sztu-ce miernicze, cyrkle i grafioniki, dyoptry rozma-itey wielkości, statywy z galkami ruchomemi do stolików mierniczych wielkie bussole, astrolabia bez i z bussolami, ze statywem, śruba nieskoń-czona, statywy i skrzynie, oktanse morskie, kwa-dranse, wielkie i małe hussole do przenoszenia, wiel-kie ogrodowe kompasy i małe kompasiki, machina elektryczna w średniej wielkości, sextant kieszen-kowy, Libelle zegarv. wielkie słoneczne.

3 Instrumenta meteorologiczne. Higrometra, termometra, używane tak zewnątrz okien, jak w kąpielach i innych płynach, mające podziały na bukszpanie, mosiądzu, również i na szkłe, areome-tra i proby, podług Rychtera. i Trallissa, baro-metra na mahoni i zwyczajnym drzewie, również i do mierzenia wysokości Termometer nocny.

Optykarz i mechanik Hellman für Goldschmidt z Królewca, mieszka w domu doktora Lieboschitza na ulicy niemieckiej.

Prze da ż d o m u.

3. Dom JPanów Szwembergerów, na rogu Uli-cy Tatarskiej przeciw Klasztoru ś. Ignacego pod N. 673 jest do sprzedania, który sobie życzył na-bydź niech się zgłosi do właściciela tegoż domu, który zostaje w Aptece Zielona zwany.

Jan Szwemberger.

O g ł o s z e n i e.

2. Podaje się do powszechny wiadomości iż w skutek zalecenia JW. Grodzińskiego cy-wilnego Gubernatora, odbywać się będą na wy-budowanie w mieście Kolryniu karaulni licyta-cye to jest w pierwszych dwóch terminach 24 februaryi i 4 marca w Kobryńskim Ziemsk. Po-wiatowym Sądzie, a ostateczny 24 warca tera-zniejszego roku w Grodzińskiej skarbowey izbie. Życzący zatem przyjąć na siebie obowiązek wy-budowania takowej budowli zechcą stawić się z odpowiedniemi trzeciej części wypadający po-smiecie rubli srebrnych 701 kopiejek 67 summie kaucyami, na pierwsze dwa termina do Kobryń-skiego Ziemskiego Sądu, a na ostateczny do Grodzińskiej skarbowey izby: dopełnienie wy-budowania takowej budowli temu poleconym bę-dzie, który ze zmniejszeniem wypadający po-smiecie summy takowy obowiązek przyjąć na sie-bie zgłosi się. Protokolista Tytular. Radca J. Dobrzylewski.

L i c y t a c y a.

Towarzystwo Wileńskie Dobroczynności, mając w sklepie ubogich zebrany znaczny zapas towarów, częścią z domowej fabryki, częścią z rozmaitych ofiar, w celu rychlejszego ich wpię-nięcia, postanowiło takowe towary wyprzedać z publiczney licytacji. Licytacya, zaczynając od dnia 2 marca, odbywać się będzie oprócz niedzie-li i święta, dnia każdego, aż do wyprzedania, z rana od godziny 9 do 12, a po południu od 3 do 6tej w sklepie domu Towarzystwa na Wileń-skiej ulicy. Towary na licytacją naznaczone są następujące. Sukno w różnych gatunkach i kolo-rach, baya w różnych kolorach, gunie, kołdry sukienne, flanela, sukno billardowe, kudzbay, kołdry wyszywane flanelłowe, płótno w różnych gatunkach, parusina, płocienka kolorowe, barehan, dyma gładka i w paski, obrusy, serwety, płótna szerokie malarskie, kaftaniki trykotowe bawełni-czne, i wełniane, białe i kolorowe; pończochy ko-lorowe; trykoty w sztuczkach, białe i kolorowe, pantaliony trykotowe, dywany tyrolskie wielkie, średniej wielkości i małe, szkarpetki niciane, i wełniane, kapszuchy wyszywane, różne wyszy-wane woreczki, lewizki paciorkowe, chustki ko-lorowe, nici, włóczka, kapelusze, xiążki, noty muzyczne, dessenie do wyszywania, i t. d.

Wyjeżdża za granicę.

3 Do Galicyi do miasta Lwowa Karolina z Hintzmanow Hrabinia Jaworska.

Observacje materologi- czne.	Czas obserwacji		Wysokość Barom.		Wys. Ther. Reau.		W i a t r y.		Odmiana w powiet.	
	dnia 6	średnia	27 cal.	8,8 lin.	+	4,41	stopni	Półn. Zachodni	Pochmurno	
	dnia 7	średnia	27 —	9,2 —	+	4,	—	Polud. Zachodni	Pochmurno	
	dnia 8	godz. 6	27 —	6,9 —	+	4,	—	Polud. Zachodni	Pochmurno	

Wilno dnia 8 Marca 1822 Roku v. s.

O s w i a d c z e n i e.

2 Oświadczenie w imieniu WJPana Jacka Laskowskiego odstawnego porucznika wojsk rasyjskich i kawalera, majątku Jatwiska w powiecie Wołkowyskim położonego aktualnego lennika i dziedzica czyni się w następnej treści: JW. Gasper Czyż był Marszałek Gubernski Wileński orderu kawaler w roku 1821 nowembra 24 dnia wniosł do akt Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu oświadczenie zapowiadając, że jest dziedzicem majątku Jatwiska i oprócz tego ma dotęgoż majątku sumowną pretensyą przeszło 100,000 zł. pol. jakoby wynoszącą, dla większego jeszcze wrażenia takowe oświadczenie przez gazety Kuryera Litewskiego ogłosił i zapowiedział, aby powodem takiego pretensorsstwa nikt nie wchodził w żadne o tenże majątek układy, gdyby przeto takowe zapowiedzenie u powszechności niezjadnywało uwagi, przymuszony jest W. Laskowski wyrazić całą prawdę i okazać, że stosunki JW. Marszałka Czyża oświadczeniem zapowiedzianem; są wcale nie takie do Jatwiska, Rzecz pewna, że JW. Gasper Czyż wziął był cessyą na Jatwisk lenny i dziedziczny od zeszłego Józefa Czyża Strażnika Litewskiego, posiadającego dawniejszy lenny i dziedziczny Jatwisk, ale obok teyże cessyi zeszłemu Strażnikowi Czyżowi wydał w roku 1784 oktobra 5 od siebie dokument assekuracyjny, którego gdy nieusłuteczn i, summy zaręczonej nie opłacił, warunków onego nie dotrzymał, cessya wzięta stała się bezskuteczną i aktorstwo, jakie skutkiem tey cessyi figurowało, upadło, więcej jeszcze cessya żadna jako na majątek lenny, bez utwierdzenia szymowego, podług praw właściwą być nie mogła, lecz gdy pomimo to JW. Marszałek Czyż za takimiż dokumentami do majątku Jatwiska pretensyą swoją stosował, zeszła Strażnikowa Czyżowa w podobnym zamęciu Wojska Laskowskiego w sądzie. Zadwornym asesorskim w roku 1791 februaży 18 dnia oczewisty otrzymała dekret, którym wszelkie pretensye JW. Gaspra Czyża i drugiego pretensora Białopiotrowicza do Jatwiska skassowane zostały, dokumenta tychże unieczemnione, a Jatwisk imieniu Laskowskich przyznano, na jałowym to wyroku wszystkie strony a między temi i sam JW. Gasper Czyż zaprzestali, dekret zaś zupełną wziętą exekucyą i skutkiem tym majątek Jatwisk dotąd w prawnym posiadaniu zostaje Laskowskich, a że to takie jest aktorstwo JW. Gaspra Czyża do Jatwiska, które ogłosił przez gazety, niemożę zaś to ulegać najmniejszej wątpliwości, bo tę prawdę formalne wskazują dokumenta i dekret oczewisty wyeksekwowany; Co zaś do drugiego sz regułu że JW. Gasper Czyż ogłosił, iż do majątku Jatwiska ma pretensyą sumowną przeszło 15,000 rubli srebrnych przynoszącą, na to W. Laskowski terazniejszy dziedzic Jatwiska ma honor odpowiedzieć, iż nie tylko żadna należność sumowna dla JW. Gaspra Czyża z tego majątku nie należy, lecz owszem do 100,000 z górą successorowi zeszłej Woyskiej Laskowskiej sprawiedliwej do JW. Gaspra Czyża mają pretensyę ztąd, że po śmierci zeszłego Strażnika Czyża JW. Gasper Czyż nieprawie zajmując pod swe władanie cały Jatwisk, z onego roczney intraty przeszło 2,000 rubli srebrnych czyniącego, też intraty bez żadnego należenia przez kilkanaście lat

pobierał, przytym nieprawie zajmując tenże Jatwisk, pozabierał razem w onym wszelkie inwentarze, bydła, stada, zboże, wszelkie remanenta, papiery wszelkie i całą ruchomość, jak do tego szczegółu są dostateczne rejestra i skargi, co wszystko z górą na 150,000 złotych wynosi. Gdy zaś przez dekret wyżej nadmieniony pretensorsstwo JW. Gaspra Czyża skassowane zostało, gdy dokument tytułu cessyiny przez zeszłego Strażnika Czyża kondycyjalnie wydany, pokazał się być nieusłutecznym, obok jego wydana assekuracya nieuzupełniona, summa neoptacona, a za takim pretensorsstwem i tytułem objęty Jatwisk powrócić kazało i powrócono; dopełnionych zaś szkód przez zabor i intruzye dla aktorów dochodzenia na JW. Gaspra Czyża zostawiono wolność; dlatego niech JW. Gasper Czyż raczy przyjąć tę prawdę, iż takowe szkody dla successorów zeszłej Woyskiej Laskowskiej właściwie wynadgrodzić i uspokoić jest obowiązany, i w pozyskaniu tych od tychże successorów, nieuchybione są kroki prawne i ponawiają się przez niniejsze oświadczenie, a zatym gdy we względzie Jatwiska takie zachodzą okoliczności, niech przeto JW. Marszałek Czyż łaskawie pozwolić raczy na to: że nie tylko niemożę żadney regulować do Jatwiska pretensyi, lecz jeszcze do 100,000 złotych z górą powrócić successorom zeszłej Woyskiej Laskowskiej sprawiedliwie powinien, było podobnież usiłowaniem JW. Marszałka Czyża niewydać cudzych do Jatwiska regulujących się papierów, przy powyższym opisanym nieprawym zawładaniu tegoż Jatwiska zabranych, a do okazania natury lenności i dziedzictwa potrzebnych do zatrzymywania onych podobnież posługiwał JW. Czyżowi pretensat, że ma zamiar do tegoż Jatwiska stosować pretensyę, ależ przecie Zwierzchność Rządowa potrafiła wyperswadować to, że cudzy własność i zatrzymywać niewolno, a utytułowane lecz nieusprawiedliwione pretensorsstwo, żadnego nienadaje prawa, tego podobnież waloru jest zapowiedziane pretensorsstwo JW. Czyża do Jatwiska, już to co do dziedzictwa, już to co do należności sumownych, na które odpowiedział JW. Laskowski gruntownie, bo tak jak oczewiste wskazują dekreta i jak rzecz całą ma się w istocie okazują, że zapowiedziane przez JW. Czyża pretensye do Jatwiska są nietrafne i niwłasliwe, owszem gdy z powyższego wyjaśnienia ta jest niechybna prawda, że przeszło do 100,000 złotych polskich JW. Gasper Czyż sprawiedliwych należności dla successorów zeszłej Woyskiej Laskowskiej wynadgrodzić jest obowiązany i dotąd do żadney satysfakcyi niezbliża się, a takowa należność ze wszelkich dóbr Woronney, Troknień i dalszych należy się, o co do Ziemstwa Wileńskiego rzecz Dekretem Sądu Głównego Wileńskiego odesłana, dla tego, ażeby ktokolwiek ustronny o wyrażone dobra żadnych nieśmiał czynić układów, bez zapewni na ten obiekt odpowiedney summy i niewiadomością nieskładal się, niniejsze dla publicznego ogłoszenia aktami stwierdzone oświadczenie, do powszechney wiadomości w gazecie Kuryera Litew. w celu trzykrotnego ogłoszenia W. Laskowski umieścić postanowił. Dated 1822 februaży 20 dnia.

Ferdynand Röszytz Regent Ziem Kobryński z mocy plenipotencyi.

Roku 1822 miesiąca marca 1 dnia na sądzie Głównym Litewsko Wileńskim 2go Departamentu stawając obecnie adwokat tegoż Sądu Marcin Pluszczewski oświadczenie takowe do akt podał. Szymon Zawisza Prezydent i kawaler. Wincenty Rogalski Sowiennik i kawaler, Maryan Reut Assesor Sądu Gł. 2go Departamentu. Stanisław Paszkiewicz Assesor Sądu Gł. Sekretarz Dobrzański. Wolno drukować Assesor Reut.

3. W magazynie Józefa Kopschą znajduje się świeżo sprowadzona musztarda francuska, angielskie pible, tudzież Sardele, Oliwki, Kapary, jakoteż Ocet francuski à la Ravigotte i aux fines herbes butelka po zł. 10, a Ocet winny bez przyprawy, garniec po zł. 16.

3. W roku przeszłym 1821 w miesiącu nowembrze za numerami 153, 154 i 145 trzykrotne wyszły awizacye zawiadamiające iż na połowę folwarku Zabeliszek w powiecie Wileń w parafii Wornianskiej sytuowanego, ustanowionym został konkurs z tą przydarzoną omyłką, że pomienionego folwarku pod taxę oświadczonego połowa, nie do Jerzego, lecz do Wawrzyńca Rynkiewicza aktorstwa przynależy; z tym iżby wszyscy kredytorowie i pretensorowie, a także debitorowie JPana Wawrzyńca Rynkiewicza do jednoczasowej w Sądzie Ziemskim Wileń. nastąpić mającej rozprawy stawali, niniejsza powtorna trzykrotna do gazet Kuryera Lit. podaje się awizacya.

Oświadczenie.

3 Roku 1822 miesiąca stycznia 31 dnia Oświadczenie imieniem Józefa Radzkiewicza Deputata Szlacheckiego Kommissyi Kwaterniczey Miasta Grodna i Michała Radzkiewicza wspólnie z zażaleniem czyni się z okoliczności następujących: wieloletnie doświadczenia, a prawie częste zdarzenia i przykłady udowodniają tę prawdę, że osoby należące do jednego rodzeństwa i składające jedną familię, czy to przypadkiem zmiany losu, czyli też ze składu interesów opuszczają miejsce swej rodziny, i wydaliwszy się z siedziska swego, ciągle odbierają pobyt swój w miejscach oddalonych, gdzie częstokroć bywa nawet, że przez swe oddalenie się przepomina albo przepomnianym bywa od swej rodziny, w tym porządku i w takiej kolei znajduje się zesły WJP. Maciej Radzkiewicz pierwszego brat rodzony, a drugiego stryj żalującego delatora, którego od młodości swej wydaliwszy się z siedziska swego zamieszkał w Gubernii Mohilewskiej w Powiecie Czausowskim i w tych stronach ciągle przebywając obowiązki publiczne spełniając, pracą, staraniem własnym dorobił się majątku którego, składał się z ruchomości, mobilii, sprzętów, summ, tak w gotowiznie jako i na długach mianych złota i srebra, a po kilkudziesięcioletnim życiu, będąc nieżonatym i nie zostawiając żadnego potomstwa, dług smiertelności w r 1818 wypłacił, ten więc zesły W. Maciej Radzkiewicz, jak był należącym do rodziny i rodzeństwa żalującego delatora, tak pozostały po nim wszelki majątek w porządku prawa, a drogą naturalnej sukcesyi przynależałby i przynależy do żalującego delat., lecz chęć zdarzająca się w ludziach obcych osiągnięcia sukcesyow po takich osobach, którzy przy sobie nie mają rodziny i którzy są oddaleni od niej, jak często przytrafiać się zwykło, z pokrzywdzeniem prawnych i naturalnych sukcesorów, tak tej kolei widząc się być dopiero oddani żalujący delat., albowiem dochodzi do wiadomości, że zesły Maciej Radzkiewicz, jakby zrobił dyspozycyę testamentową, a w niej zapisawszy wszelki majątek powodem niejako weś przyjaźni, mimo najbliższych będących swych krewnych, JW. Józefowi Buczyńskiemu Radcy Dworu i Podkomorzemu i innym mniej znaczne poczyniwszy zapisy i dary, dla nadania ważności temu piśmowi nieubliżył także Radca Dworu Buczyński

wnieść do Akt powiatowych Czausowskich, o czym żalujący nabierając wiadomości, chociaż zawczasie, jeszcze przez pośrednictwo Sądu Ziem. Pł. Czausowskiego, a w dalszej kolei przez Ministrow sprawiedliwości, zaciągali wyjaśnienia, o pozostałym majątku po zesłym Macieju Radzkiewiczu, wszakże dopiero cokolwiek poinformowani będąc, iż mimo naturalność i pokrewieństwo są usunięci od osiągnięcia majątku i że ten pozostały majątek niewiadomo z jakich powodów przeszedł w ręce, przymuszani zostają w tym ze swej strony uczynić niniejsze oświadczenie, a zażalając krok uczyniony co do aktykowanego tytułu testamentu, że w porządku przez prawo przepisany, nieważność jego dowodzić przedsięwzięć i do osiągnięcia majątku pozostałego po zesłym Radzkiewiczu jako krewnym przynależy. Te oświadczenie w akta publiczne temczasem zapisują, a nawet dla zawiadomienia denataryuszów i osiągnięcia majątek nieprawie po tymże zesłym W. Macieju Radzkiewiczu przez Gazetę Kuryera Litewskiego ogłaszają. Józef Radzkiewicz.

Roku 1822 miesiąca styczni 31 dnia. Takowe oświadczenie jest co do słowa w Protokół Połączony Sądu Ziemskiego Powiatu Grodzieńskiego przyjęta i wpisane świadczą Michał Bartoszewicz Ziemski Grodzieński v. Regent.

Roku 1822 february 27 dnia. Takowe oświadczenie Redakcyja może umieścić do Gazety Kuryera Litewskiego. Sędzia Ziem. Wileń. Jan Pisanka.

Cena produktów na rynkach wileńskich.		Dni Targowe	
		Marzec	
		Piątek	
		dnia 3	
		srebre	assygnat.
		rubl.	kop.
		rubl.	kop.
Beczka lińska mająca garcy 144.	Zyta suchego	13	52
	— surowego	11	44
	Pszenicy ozimey	17	68
	— jarey	7	50
	Jęczmienia	4	50
	Owsa	—	18
	Gryki	—	—
	Grochu	—	—
	Bobu	—	—
	Siemienia lnianego	8	32
	— konopnego	7	28
	Krup jęczmiennych	13	5
	— owsianych	18	50
	— gryczanych	37	98
Pud Rossyjski.	Łoju wołowego surowego	2	25
	— — — topionego	4	50
	Miodu pszczoł. z woskiem	3	55
	Wosku topionego niebielen.	21	25
	Świec woskowych białych	25	—
	— — — — żółtych	21	25
	— — — — przywożnych	4	80
	— — — — tu robionych	4	80
	Włókna towarnego lnu	—	—
	— — — — pieńki	—	—
	Siana mroźnego	—	15
	— błotnego	—	10
	Faska masła 6 garców	4	50
	Soli kuchen becz. gar. lit. 48	8	—
Od 6 lutego do 6 marca	Piwa krajow. becz. 40 garc.	3	30
	— dubeltowego	6	60
	Ptastwa po parze indyków	1	80
	— — — — kur	—	—
	— — — — gęsi	—	50
	— — — — kaczek	—	60
	Chleba razowego funt 1	—	1½
	— — — — pyłowego przedn.	—	4
	Mięsa funt 1	—	3½
	Wódki garniec	—	64
			2
			56